

Naslovnica „Vodiča kroz dokumentacijske fondove Hrvatskog povijesnog muzeja” autorice Jelene Balog Vojak i suradnice Maje Mladinov.
Hrvatski povijesni muzej, Zagreb, 2020.

JEDAN NEUOBIČAJENI MUZEJSKI VODIČ

Prikaz publikacije Jelene Balog Vojak „Vodič kroz dokumentacijske fondove Hrvatskog povijesnog muzeja”, Hrvatski povijesni muzej, Zagreb, 2020.

dr. sc. MARINA BREGOVAC PISK □ Hrvatski povijesni muzej, Zagreb

Početak 2020. u izdanju Hrvatskoga povijesnog muzeja (dalje: HPM) izašla je knjižica naslovljena *Vodič kroz dokumentacijske fondove Hrvatskog povijesnog muzeja* autorice Jelene Balog Vojak i suradnice Maje Mladinov. Izdanje je pripremljeno unutar HPM-a: autorica je viša dokumentaristica, suradnica knjižničarka; grafičko oblikovanje i pripremu za tisak napravila je viša kustosica Ana Filep, a potrebni materijal snimila je viša fotografkinja Ivana Asić.

Autorica u uvodnom dijelu navodi da je *Vodič* namijenjen različitim profilima korisnika, od stručnjaka i znanstvenika do školske populacije i zainteresiranih građana, te da mu je namjena olakšati uvid u građu i upoznati korisnika s osnovnim pojmovima muzejske dokumentacije te s pravilima i načinima njezine uporabe. Potom u poglavlju *Općenito o muzejskoj dokumentaciji* objašnjava tri vrste muzejske dokumentacije – primarnu, sekundarnu i tercijarnu. Objašnjenja pojedinih vrsta dana su i vezano za zakonske okvire koji su se tijekom prošlog stoljeća mijenjali, sve do *Zakona o muzejskoj djelatnosti* iz 1998., *Zakona o muzejima* (2018.) i *Pravilnika o sadržaju i načinu vođenja muzejske dokumentacije o muzejskoj građi* (2002.), koji su danas na snazi. Slijedi zanimljiv dio o razvoju dokumentacije u HPM-u, u kojemu je objašnjen i nastanak današnjeg muzeja.¹ Navedene su i razlike u vođenju dokumentacije u dva muzeja – dok je u Povijesnome muzeju (dalje: PMH) građa upisivana u jedinstvenu inventarnu knjigu, u Muzeju revolucije naroda Hrvatske (dalje: MRNH) svaka je od šest zbirki u kojima je sistematizirana građa imala svoju inventarnu knjigu. Nekoliko godina nakon spajanja tih dvaju muzeja (2004.) započelo je vođenje jedinstvene inventarne knjige. Autorica u tekstu detaljno navodi sve inventarne knjige PMH-a i MRNH-a, kako bi se korisnicima omogućilo lakše snalaženje u tim, za muzej najvažnijim dokumentacijskim izvorima. Od 2006. inventarna se knjiga vodi računalno, što svakako olakšava pretraživanje cjelokupnog inventara. Objašnjene su i knjige ulaska i izlaska.

Fondovi sekundarne dokumentacije HPM-a navedeni su u popisu, pri čemu autorica naglašava da je veći dio jedinica sekundarne dokumentacije vezan za fond podataka o izložbama. Hemeroteca unutar sekundarne dokumentacije, koja obuhvaća materijale od 1950-ih godina do danas, omogućuje korisnicima pretraživanje članaka vezanih za oba nekadašnja muzeja (PMH i MRNH) te za današnji HPM. U tom segmentu dokumentacije vode se evidencije o izložbama, audio-vizualni fondovi (fototeka, fonoteka, dijateka, videoteka), podatci o izdavačkoj djelatnosti, dokumentacija konzervatorsko-restauratorskih zahvata na predmetima, podatci o pedagoškoj djelatnosti te se evidentiraju posebna događanja.

Budućim korisnicima iznesen je način uvida u dokumentacijske fondove (ispunjavanje potrebnih formulara). U dva dodatka čitatelju je otvorena mogućost skeniranja barkodova kako bi se dobili podatci o izložbama koje je Muzej organizirao od 1925. do 2020. te popis publikacija povezanih s djelatnošću HPM-a. Oba dodatka zamišljena su kao otvoreni dokumenti koji će se dopunjavati novim realiziranim izložbenim i izdavačkim projektima. Navedeni su i suvremeni načini komuniciranja HPM-a sa zainteresiranim potencijalnim korisnicima (virtualne izložbe, Facebook...), a u završnom dijelu dan je popis publikacija, pregled bibliografije i relevantne literature.

Opisani tip vodiča nalazimo u arhivima i bibliotekama (najčešće stranima), no koliko mi je poznato, to je tek druga takva publikacija u izdanju nekog muzeja.² Njezina je velika vrijednost jednostavan pristup i način pisanja o toj tematici, što proizlazi iz namjene vodiča – on nije namijenjen samo kolegama u muzejima, koji su uglavnom upoznati s načinima vođenja dokumentacije, ali ne i sa svim onim što dokumentacija HPM-a danas pruža, nego prije svega i širokom krugu potencijalnih korisnika izvan muzejske struke.

Primljeno: 16. srpnja 2020.

AN UNCOMMON MUSEUM GUIDE.

REVIEW OF THE PUBLICATION OF JELENA BALOG VOJAK “GUIDE TO THE DOCUMENTATION FONDS OF THE CROATIAN HISTORY MUSEUM”, CROATIAN HISTORY MUSEUM, ZAGREB 2020

Early in 2020 the Croatian History Museum (CHM) published a little book entitled *Guide to the Documentation Fonds of the Croatian History Museum* by Jelena Balog Vojak with Maja Mladinov. The great value of this work is in its simple approach and its manner of writing about the topic, deriving from the purpose – not just for colleagues in museums who are on the whole well familiar with the manner of managing documentation, if not with everything that the documentation of the CHM today can offer, but to a wide circle of potential users completely outside the museum profession.

¹ Narodni muzej osnovan je 1846. godine. Od njega su nastala tri muzeja – prirodoslovni, arheološki i povijesni. Spajanjem Povijesnog muzeja Hrvatske i Muzeja revolucije naroda Hrvatske 1991. nastao je današnji Hrvatski povijesni muzej.

² U izdanju Muzeja grada Rijeke objavljen je *Vodič po sekundarnim fondovima* Marije Dušević (<https://www.mdc.hr/hr/mdc/zbirke-fondovi/knjiznica/publikacija/Vodi%C4%8D%20po%20sekundarnim%20fondovima,39668.html>) (pristupljeno 16. srpnja 2020.).